

PREVENCIJA KARIJESA U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI – PRIMJER DOBRE PRAKSE U DV „KOCKICA” KRŠAN

DV KOCKICA KRŠAN

DOLORES EŠKINJA KOS, mag.med.techn.

ZDRAVSTVENA VODITELJICA

OŽUJAK, 2024.

2017/18 PEDAGOŠKA GODINA

- Osnutak vrtića, nastavak i unaprjeđenje prakse klasičnog četkanja zubi
- U pravilniku vrtića uvedeno obavezno prilaganje stomatološkog nalaza prilikom upisa
- Analiza zatečenog stanja, izrada kp indeksa
- Suradnja sa stomatološkim ordinacijama
- Organizirani posjet stomatološkoj ordinaciji
- Fluoridacija trajnih zubi kod predškolaca

HODOGRAM AKTIVNOSTI

Pravilna
prehrana (zdravi
rođendani)

Upis u jaslice ili vrtić,
obavezna
dokumentacija (nalaz
stomatologa)

Redovno četkanje
zubi nakon ručka

Minimalno dva
puta godišnje
posjet
stomatologu

Fluoridacija zubi
kod predškolaca

2018/19 PEDAGOŠKA GODINA

- **NN 63/2019 1236 (5. LIPANJ 2019.)**

Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obrascima zdravstvene dokumentacije djece predškolske dobi i evidencije u dječjem vrtiću:

Prilog 1

Potvrda o obavljenom sistematskom zdravstvenom pregledu predškolskog djeteta prije upisa u dječji vrtić

„....Dijete ispunjava uvjete za upis... **Ako obavi sistematski pregled kod liječnika i kod doktora dentalne medicine...**”

UOBIČAJENA PRAKSA?

Obavljen sistematski pregled kod liječnika

DA

NE

Obavljen sistematski pregled doktora dentalne medicine

DA

NE*

Dijete je uredno (redovito) cijepljeno

DA

NE

*Ukoliko u trenutku sistematskog pregleda nije obavljen stomatološki preventivni pregled obavezno je u dokumentaciju za upis priložiti stomatološki nalaz.

HZJZ

Ministarstvo
zdravstvaHrvatska
komora
dentalne
medicineHRVATSKA
LJEĆNIČKA
KOMORA

(Ime i prezime specijalista pedijatrije/ Školske medicine)

Poštovani roditelji/staratelji i učenici, redoviti posjeti doktoru dentalne medicine su temelj očuvanja oralnog zdravlja djece.

Ovaj ispunjeni obrazac roditelj/staratelj/dijete prima od doktora dentalne medicine te ga roditelj/staratelj donosi pedijatru prilikom upisa u vrtić, a školskom liječniku pri pregledu za upis u 1. razred osnovne škole (predškolci) i tijekom 6. razreda osnovne škole.

ZUBNA PUTOVNICA

Ime i prezime djeteta:	Spol: ☒ M ☐ Ž
Godina rođenja:	MBO:

DENTALNI STATUS

Mlijekočni zubi										
55	54	53	52	51	61	62	63	64	65	
85	84	83	82	81	71	72	73	74	75	

Oznake za status zubi

- + - zdrav zub
- K - Karijes
- E - Zub izvađen zbog karijesa
- E* - Zub izvađen zbog drugih razloga
- P - Zub s ispunom

Trajni zubi														
17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27	
47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37	

Profilaksa fluorom (DM115, DM116 ili DM117) tijekom ovog posjeta: DA

Preventivni postupak (osim profilakse fluorom je za vrijeme ovog posjeta potrebno napraviti najmanje još jedan preventivni postupak):

1. Demonstracija čišćenja usta (DM120)   3. Motiviranje djece za higijenu usta (DM119)

2. Pečaćenje fisure po zuba (DM101)   4. Pečatni ispun (DM102)

A. Liječenje započeto tijekom ovog posjeta

C. Liječenje započeto i završeno u ovom posjetu

B. Početak liječenja se planira kod sljedećeg posjeta

D. Liječenje nije potrebno

Slijedeći posjet (početak ili nastavak liječenja, u roku od 30 dana, a kontrolni pregled za 6 mjeseci):

Datum: Vrijeme:

Upute za doktore dentalne medicine: osim ovog popunjenoj obrasca djetetu je neophodno dati termin u pisanom obliku s Vašim potpisom; ako se dijete ne odazove, molimo ponuditi roditelju ili staratelju novi termin telefonom ili putem e-pošte.

Datum pregleda: _____

Potpis doktora: _____

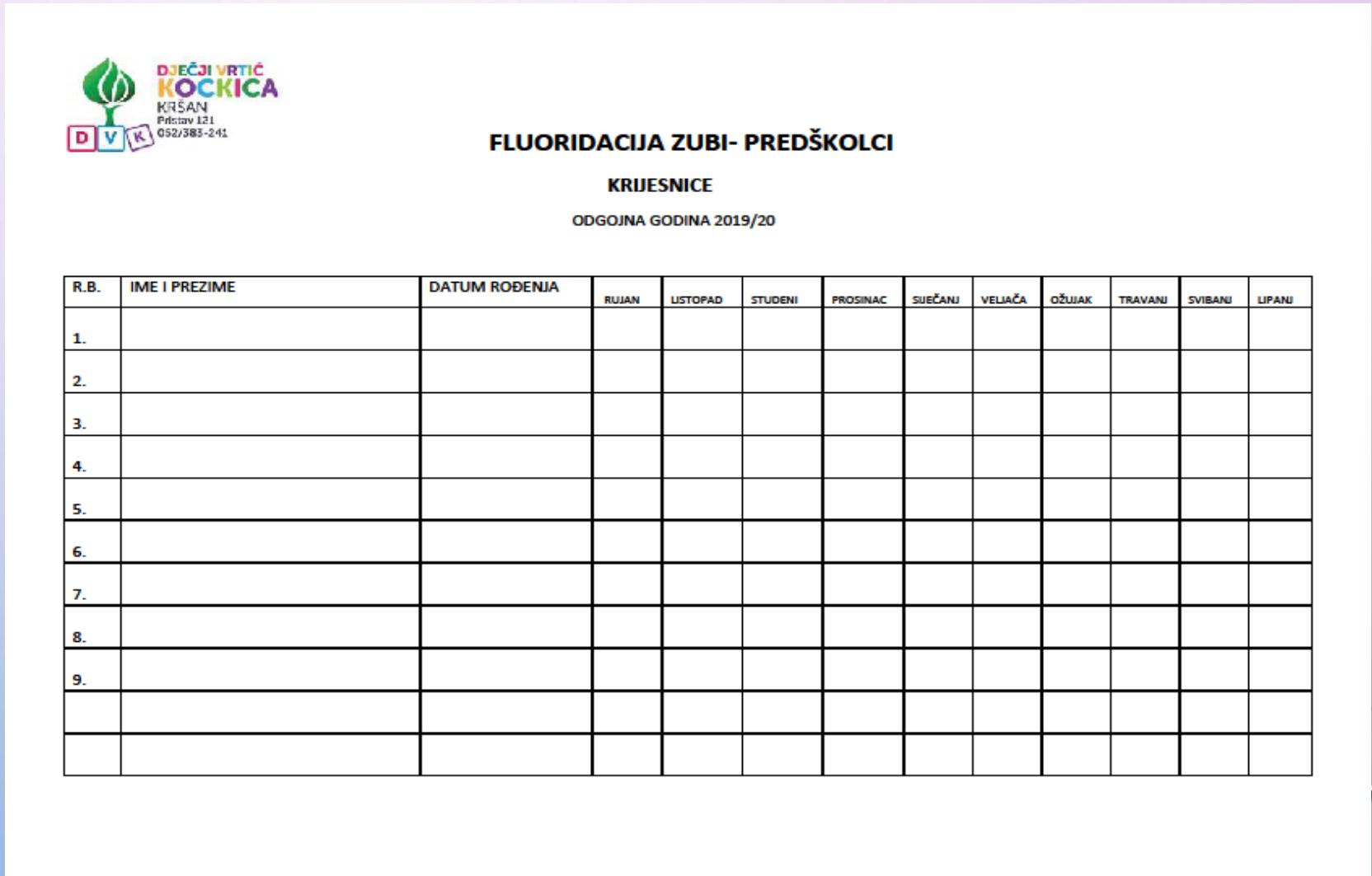
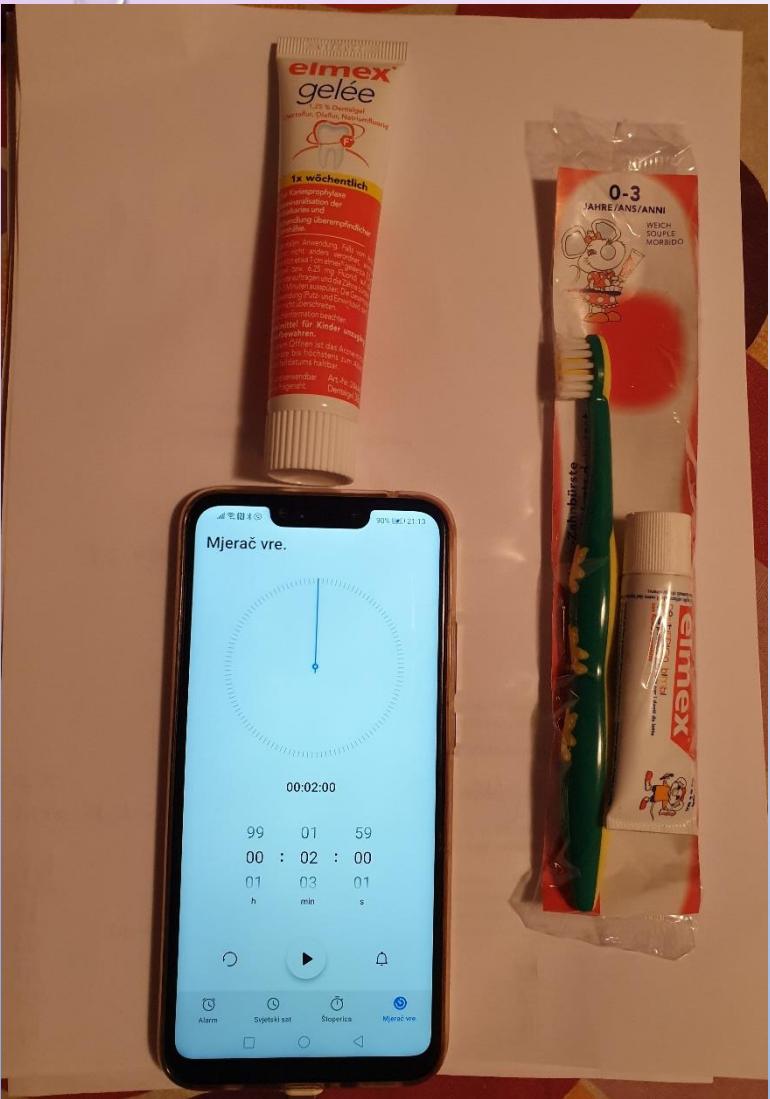
• ZUBNA PUTOVNICA HZJZ

REDOVNO ČETKANJE ZUBI

FLUORIDACIJA ZUBI

Poštovani roditelji,

Po Nacionalnim smjernicama za prevenciju karijesa kod djece predškolskog uzrasta i u našem vrtiću provodimo fluoridaciju zubi kod predškolaca.

To je postupak kada iza četkanja zubi nanosimo malu količinu Elmex gela, koji služi za pojačanu zaštitu zubi od karijesa. Posebno se to odnosi na djecu koja uskoro kreću u školu, jer je to uzrast kada niču prvi trajni zubi, „šestice“.

Postupak se provodi 1xmjesečno, uz nadzor zdravstvene voditeljice vrtića.

Roditelji koji žele da se kod njihove djece provede fluoridacija, molim da potpišu suglasnost i plate odgajateljima
7 kn.

Suglasan sam da se kod mog djeteta _____ proveđe fluoridacija zubi u vrtiću.

Roditelj/staratelj
_____

POSJET STOMATOLOGU DVA PUTA GODIŠNJE

ZDRAVI ROĐENDANI

2019/20 PEDAGOŠKA GODINA

- Studeni 2019. – Početak naše edukacije u „Programu nadziranog četkanja zubi u vrtićima i školama”
- DV „Kockica Kršan” prvi vrtić u Istri koji sudjeluje u Programu

Program nadziranog četkanja zubi u vrtićima i školama

VRTIČ SKOLA

KOCKICA KRŠAN

PROVODITELJI PROGRAMA

ODGAJATELJICE U VRTICU

Redovito četkanje (pranje zubi) je preventivna mjera u sprečavanju nastanka karijesa i usvajaju redovitim navika održavanja oralne higijene od najranije dječje dobi. Vrtići i škole mogu pružiti prikladno okruženje za provođenje programa nadziranog četkanja zubi uz postavljene standarde koji uključuju organizaciju, prevenciju i kontrolu zaraze te učinkovitu preventivnu praksu. Ovo je skraćena verzija.

ORGANIZACIJA

- Djeca svaki dan četkaju zube u sklopu programa nadziranog četkanja zubi u školama i vrtićima. (I,2)
  - Svi su provoditelj programa nadziranog četkanja zubi prošli edukaciju o učinkovitom četkanju zubi i postupcima kontrole zaraze. (I,5)
  - Svih je ustanovljena na raspolaženju stručna podrška zdravstvenim voditeljima u predškolskoj ustanovi ili medicinske sestre iz tima školske medicine. (I,4)
  - Uspostavljene su odgovarajuće mjere za sigurnost i vodi se evidencija. (I,6, I,7)

ZRHO GRAB

 Ministerstvo
zdravstva

UČINKOVITA PREVENTIVNA PRAKSA

- Koristi se pasta za zube koja sadrži 1450 ppm fluora, u skladu s Uredom (EZ) br.1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o kozmetičkim proizvodima (30. studenog 2009). (2.1)
  - Za djecu mlađu od tri godine se koristi tanki sloj (razmaz) paste za zube, a za djecu od tri godine i starije pasta veličine zrna grška. (2.2)
  - Kad se pasta za zube dijeli među djecom, provodiće programs je istiskuje na čistu površinu, kao što je tanjur. (2.3)

  - Zubne četkice se posebno označavaju za svako dijete u svrhu lakšeg prepoznavanja. (2.10)
  - Djecu se nadzire za vrijeme četkanja zubi. (2.11)
  - Nakon završenog četkanja zubi djeca trebaju čistiti paste isplijunuti (ne ispirati) u papirni ručnik ili umivaonik, ovisno o modelu četkanja zubi. (Dodatak 2.2-5 i 2.17)
  - Nakon četkanja zubi svaka se zubna četka zasebno temeljito ispira pod hladnom tekućom vodom, odlaže u sustav za odlaganje i ostavlja da se osuši na zraku. (2.15)
  - Četkice za zube se zahajenju jednom u tri do četiri mjeseca i u ranjic (ako postaje otećenja vlastina zubne četkice). (2.9)

PREVENCIJA I KONTROLA ZARAZE

- Provoditelj programa treba opru ruke pri i nakon četkanja zuba d sprijeći zarazu. (Dodatak 2; 2.1)
  - Sustavi za odlaganje omogućuju uspravan položaj zubnih četkica i osiguravaju dovoljan razmak između njih. (3.2 i 3.3)
  - Sustavi za odlaganje koji nemaju poklopac čuvaju se na to da namijenjenim kolicima ili u čistom, suhom ormuru. (3.5)
  - Pri čišćenju sustava za odlaganje zubnih četkica i umivaonika treba koristiti namjenske rukavice za kućanstvo. (3.7)
  - Sustav za odlaganje zubnih četkica se barem jednom čisti, ispiri i lavi togom tekućom vodom i deterdžentom za kućnu upotrebu te zamjenjuje u slučaju oštećenja (pukotine, neravnine, egzorbicije). (3.8, 3.11, Dodatak 1; 3.11.4)
  - Sve zube četkice koje padnu na pod odlazi se u otpad. (3.12)

ODABIR PASTE ZA ZUBE

DA,
1450 ppm F

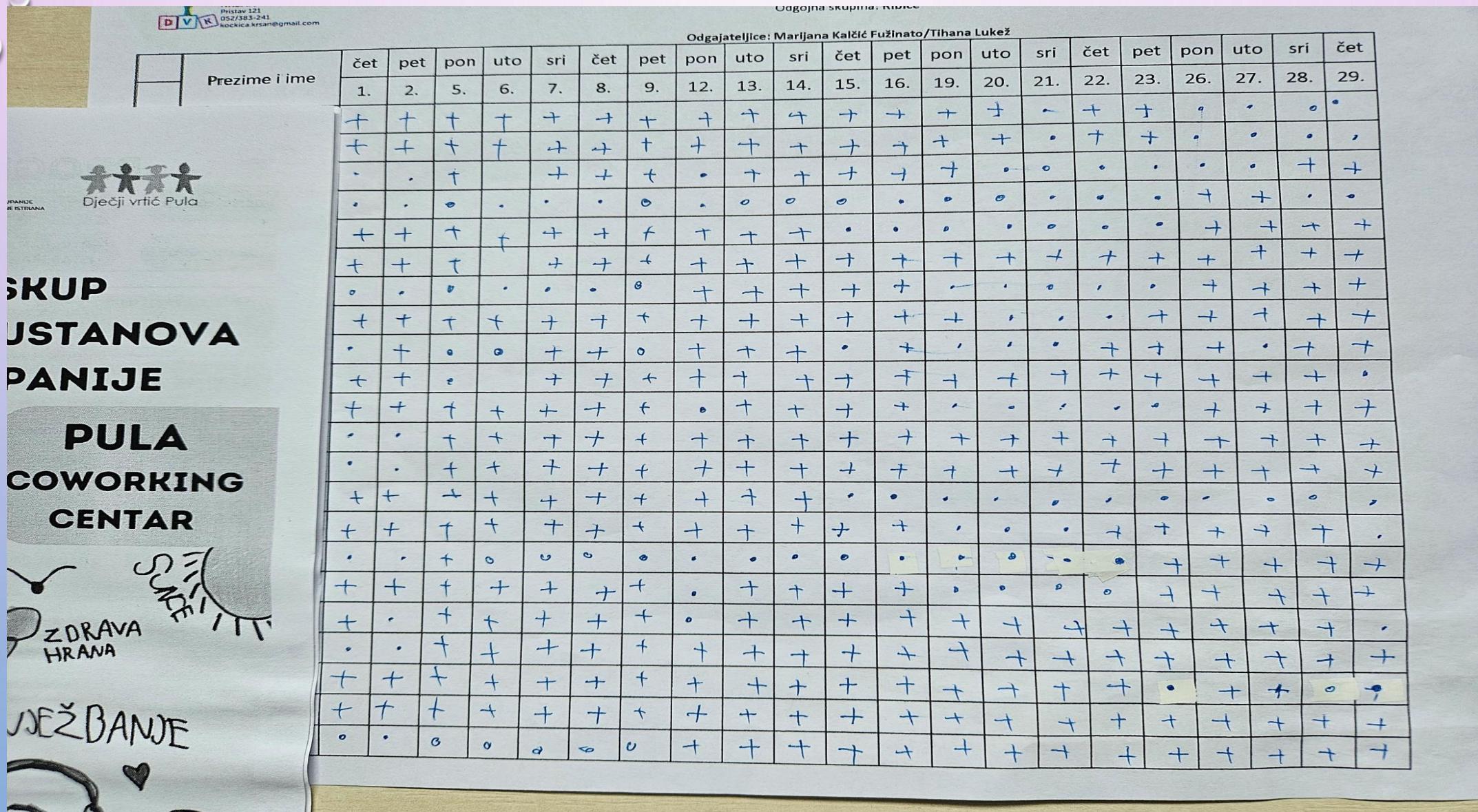
NE,
500 ppm F ili bez F

ODABIR ČETKICE

- Dnevnu evidenciju četkanja zubi ispunjavaju odgajatelji

Mjesečnu evidenciju podnosi zdravstveni voditelj preko poveznice

<https://survey.hzjz.hr/limesurvey/index.php?r=survey/index&sid=844253&newtest=Y&lang=hr>

Uz napomenu da koristite preglednike Google Chrome ili Firefox.
Upitnik ima 20 pitanja i vrijeme potrebno za ispunjavanje
po odgojnoj skupini je 1 minuta.

Nadzirano četkanje u „suhim uvjetima”

JASLICE

VRTIĆ – Nadzirano četkanje zubi

JASLICE – Klasično četkanje zubi

EDUKACIJA DJECE

ZDRAVI ZUBI, ZDRAVA DJECA

BOKIĆ, JA
SAM O'ZUBIĆ!

VIDI OD ČEGA SE SASTOJIM:

...I NISAM
JEDINI U
TVOJIM
USTIMA.

NAUČI PRAVILNO KORISTITI:

KLASIČNU ZUBNU ČETKICU

- Unutarnje i vanjske plohe svakog zuba: postavi četkicu pod kutom od 45°. Kratkim kružnim potezima pomiči četkicu od desni prema rubovima zubi.
- Žvačne plohe: drži četkicu tako da su vlakna okomito na zubima pa ih četkaj pokretima naprijed-natrag.
- Unutarnje plohe prednjih zubi: nakosi četkicu prema gore ili prema dolje pa nježnim pokretima očetkaj zube vlaknima na vrhu četkice.
- Nježno četkaj jezik pokretima naprijed-natrag kako bi osvježio svoj dah.

ELEKTRIČNU ZUBNU ČETKICU

- Započnite s vanjskim plohami zubi i polako vodite četkicu od zuba do zuba. Zadržite se na svakom zubu po nekoliko sekundi.
- Ponovite isti postupak s unutarnjim i žvačnim plohami te sa stražnje strane prednjih zubi.
- Vodite četkicu duž linije desni i po desnima. Nemojte presnažno stiskati ni trljati.
- Pokušajte lagano prijeći glavom četkice preko jezika i nepca, odostraga prema naprijed kako biste osvježili dah.

Oral-B

JESTE LI ZNALI?

Tvoji zubi su JEDINSTVENI poput otiska prsta.

Kad su tvoji beli i bijeli mali ZUBIČ VILA
bi pod jačinom ostvarili čudesno za jednu jabuku.

U srednjem vječku
lijek za Zubobolju
bio je POLJUBITI magarac.

Vlači Žubiš bira PLAVU četkicu nego CRVENU.

Neki puževi imaju zubačka.

Žec ima zube koji NIŠTA ne prestaju rasti.

Jezik plavetnog kita može štetiti jedan SLON.

Slonov zub može tešiti više od MACKE.

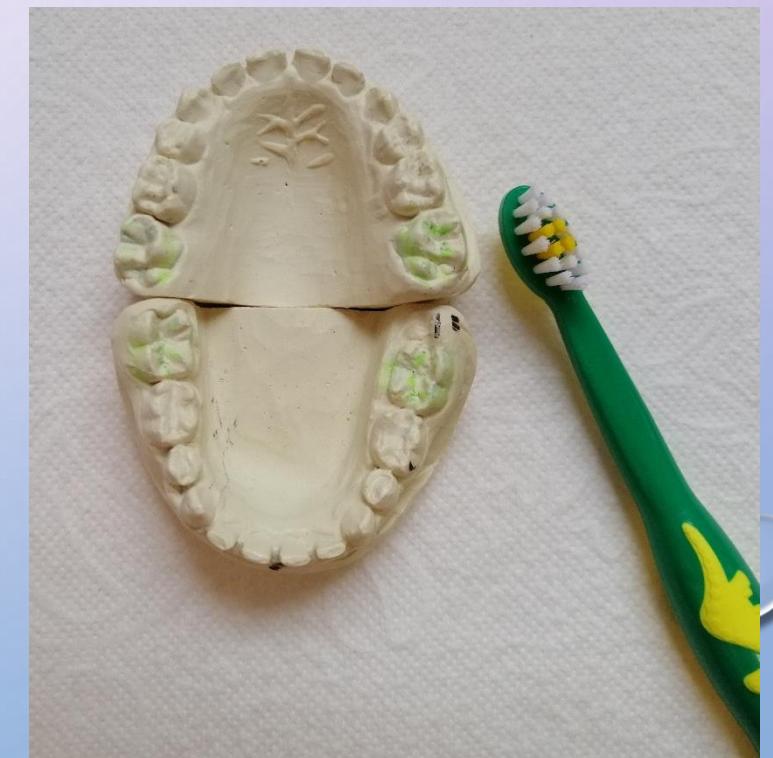
Premda su najveće životinje plavetni kitovi nemaju NIJDAN zub.

Kornjače uspešno NEMAJU zube.

Oral-B

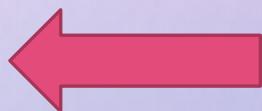
• Modeli za učenje

DV KOCKICA-KRŠAN

kp INDEKS 2023/24 (rujan –prosinac)

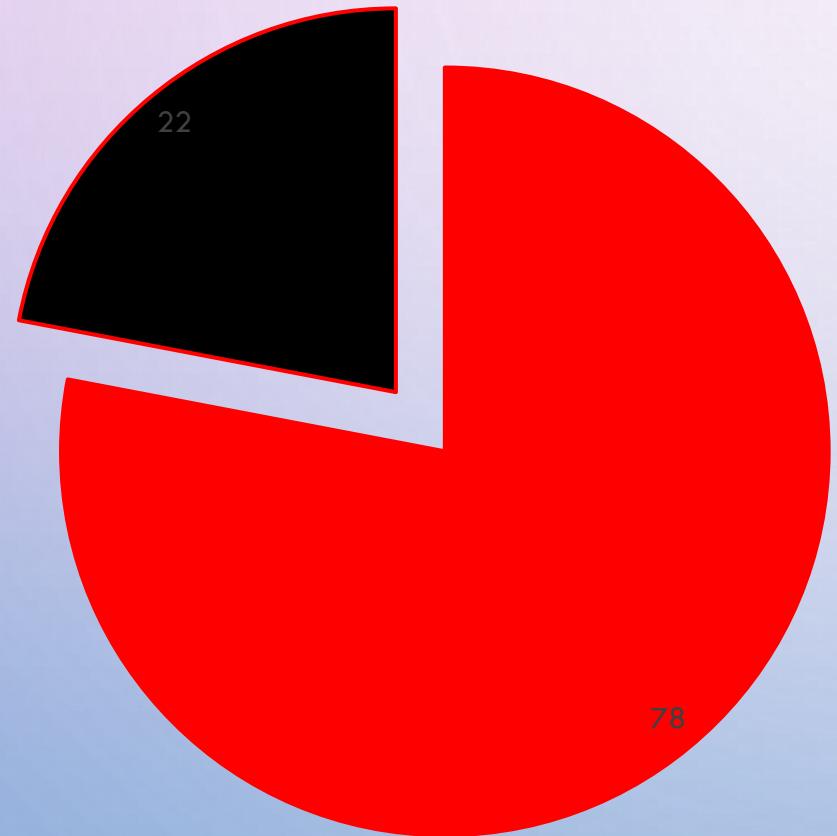
Godina rođenja	Jaslice 2022 (12-18 mj)	Jaslice 2021 (18- 36mj)	VRTIĆ 2020 (3-4g)	VRTIĆ 2019 (4-5g)	VRTIĆ 2018 (5-6g)	VRTIĆ 2017 (6-7g)	UKUPNO
Broj pregledane djece	8	15	18	27	21	17	106 100%
Broj djece sa zdravim zubima	8	15	15	16	8	4	66 (62%) (vrtić 51%)
Broj djece sa karijesnim ili popravljenim zubima	0	0	3	11	13	13	40 (38%)
kio indeks % porast %	0%	0%	16% (+16%)	40% (+24%)	63% (+23%)	76% (+13%)	UKUPAN PORAST u vtiču 60%
Ukupni kp	0	0	20	44	83	79	226
k	0	0	19	28	52	47	146 (64%)
p	0	0	1	16	31	32	80 (36%)
kp index k p	0,0	0,0	1,0	1,6	3,9	4,6	1,9 (2,8 vrtić)
Saniranost %	100%	100%	0,5%	27,5%	27%	40%	49% 23,7% vrtić

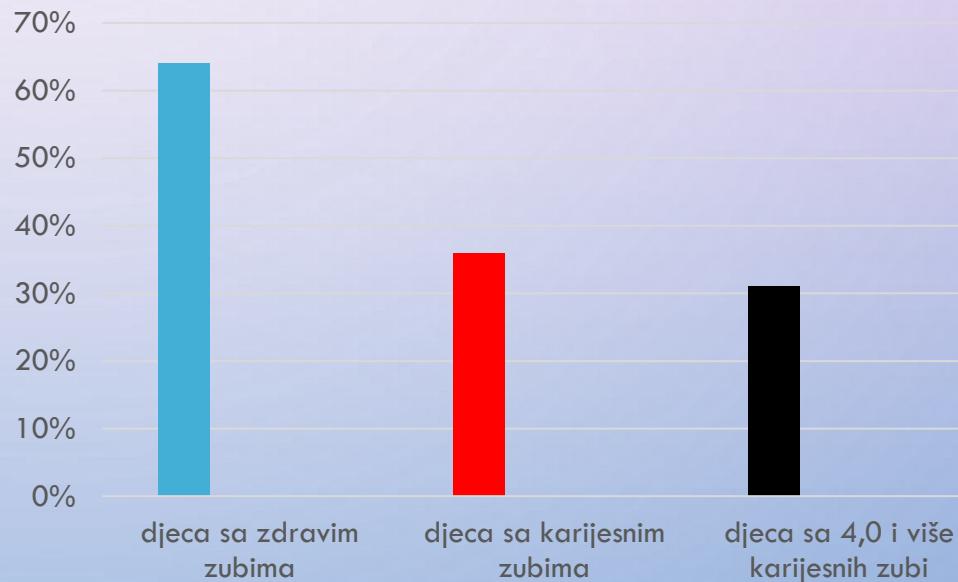
STATISTIČKA PODATCI KAO INDIKATOR USPJEŠNOSTI RADA

Pedagoška godina	2017/18	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
%kio indeks	75	72	70	61	60
kp indeks	1,8	1,7	1,4	1,5	1,9
% saniranosti	26	35,6	43,2	61,3	49
% djece sa stomatološkim nalazom	87	93	100	100	100

Od skupine od 38 djece koja imaju od 1- 14 karijesnih mlijekočnih zubi, izdvojili smo 12 (32%) djece s kp indeksom $\geq 4,0$ (4-14), 16% djece su novoprimaljena djeca. Broj karijesnih zuba kod te djece čine 75% ukupnog broja karijesnih zubi

Odnos broja djece sa zdravim i karijesnim zubima

PREDNOSTI NADZIRANOG ČETKANJA ZUBI U PRAKSI

- Lako je osigurati potreban pribor (stalak, četkice, pasta za zube, edukacijski materijal)
- Potreban pribor zauzima manje prostora i lakše ga je odlagati
- Nije potrebno odnošenje pribora kući petkom i vraćanje istog pribora ponedjeljkom
- Moguće je nadzirano četkanje zubi u „suhim” uvjetima
- Izvrsno je prihvaćeno od strane djece i odgajatelja, a svi roditelji su suglasni s provođenjem Programa

**SRDAČAN POZDRAV IZ
DJEČJEG VRTIĆA „KOCKICA KRŠAN”**

kockica.zdravstvena@gmail.com

InShot